

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥΣΩΝ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ετος 50 • Αρ. Φύλλου 27 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

Η απογραφή δείχνει το “μάυρο αύριο” της Χίου

Παρά το ότι εκατοντάδες Χιώτες της Αθήνας πήγαν κουβαλητοί στο νησί και παρά το ότι οι μετανάστες ξεπερνούν τα 2500 άτομα μόλις με 215 κατοίκους αυξήθηκε ο πληθυσμός της Χίου από το 1991. Έτσι αν κάποιος κά-

νει μια επιστημονική ανάλυση και πάρει υπ' όψιν του μερικά γενικότερα δεδομένα θα διαπιστώσει ότι το μελλόν της Χίου μας από πληθυσμιακή άποψη είναι μάυρο. Αν μπει και η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση τότε τα πράγματα

θα γίνουν ακόμη χειρότερα αφού η μετακίνηση πληθυσμών θα είναι ελεύθερη οπότε η άσια Χίος θα γεμίσει αλλοδαπούς.

Δυστυχώς, οι κυβερνήσεις αυτά τα αγνοούν και δεν παίρνουν κανένα μέτρο που να κρατήσει τον

πληθυσμό στα νησιά μας. (Ηδή από τον Οκτώβρη μειώθηκαν κι άλλο οι αεροπορικές συγκοινωνίες τόσο στα άλλα νησιά όσο και στη Χίο). Τι καλό λοιπόν μπορεί να περιμένει κανείς!

Ο πληθυσμός της Χίου ευρέθη 52.290 κατοίκους 26.589 άνδρες και 25.701 γυναίκες.

Ο Δήμος μας έχει 3.284 κατοίκους και είχε μία αύξηση του 2,3%. Αν πάρου-

με υπόψη ότι στο χωριό μας το 10% των κατοίκων είναι αλλοδαποί (ανεπίσημη μέτρηση αλλά από χωριάνο που τους γνωρίζει όλους). Και το ίδιο περίπου θα συμβαίνει και στα άλλα χωριά, τότε υπάρχει μεγάλη μείωση του πληθυσμού και όχι αύξηση.

Η απογραφή αυτή είναι καμπανάκι για όλους: Κυβέρνηση, τοπικές Αρχές, αλλά και για τις παροικίες.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Η πίττα του Συλλόγου

Συμπληρώνονται δύο χρόνια από την εκλογή του Δ.Σ. και πρέπει η Γενική Συνέλευση να εκλέξει νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Το απερχόμενο Δ.Σ. θα κάνει τον απολογισμό του για τα δύο χρόνια που πέρασαν καθώς και τον οικονομικό απολογισμό του. Βέβαια η δραστηριότητα του Συλλόγου μας, τα τελευταία χρόνια, έχει σχεδόν περιοριστεί σε εκδρομές και πίττες με αποτέλεσμα και η συμμετοχή των μελών του να είναι περιορισμένη. Σίγουρα όλοι μας

δεν κάναμε όσα θα μπορούσαμε για να έχουμε ένα Σύλλογο πιο ζωντανό και πιο δραστήριο. Ιωάς η αδυναμία μας να φέρουμε κοντά τα παιδιά μας και τους νεούς της δεύτερης και τρίτης γενιάς "Βασιλειωνοικούων" οι ανάγκες της καθημερινότητας που μας αναγκάζουν να ασχολούμαστε περισσότερο με τις δουλειές μας καθώς και άλλοι παράγοντες έφεραν αυτό το αποτέλεσμα.

Αυτά συμβαίνουν σε πάρα πολλούς συλλόγους χωρίς να

παραβλέπουμε τις εξαιρέσεις. Τι να γίνει. Πάντα όμως υπάρχει η θέληση όλων μας για κάτια καλύτερο. Εποι έστο και "μπουσουλώντας" θα πρέπει να κρατήσουμε τον σύλλογό μας ζωντανό και νομίζουμε ότι έτοις σκέπτονται όλοι οι χωριανοί μας. Γι' αυτό η γενική συνέλευση του Συλλόγου μας και το κόψιμο της πίττας την Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2002 και ώρα 6 μ.μ. στο κέντρο "Αρχομάνι" οδός Αρχιπελάγους 71 Ανω Γλυφάδα, τηλ. 9645.906

Καλή Χρονιά

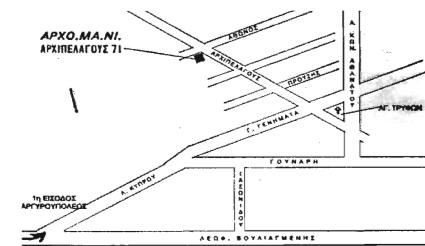
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας από τα βάθη της καρδιάς του ενύχτει σ' όλους τους Βασιλειωνοικούσους σ' όποιο σημείο της γης κι αν βρίσκονται το νέο έτος 2002 να χαρίζει υγεία και οικογενειακή ευτυχία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας

Η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου και το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίττας θα γίνουν την Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2002 και ώρα 6 μ.μ. στο κέντρο "Αρχομάνι" οδός Αρχιπελάγους 71 Ανω Γλυφάδα, τηλ. 9645.906

**Συγχωριανέ, ο συνδετικός μας κρίκος,
είναι η εφημερίδα μας.**

**Μαθαίνουμε τα νέα του τόπου μας, σκαλίζουμε τις μνήμες μας.
Γ' αυτό ενίσχυσέ τη, διάθασέ τη
και γίνε συνδρομητής της.**

ειδοσεις από τη Χίο

Στους 40 πόντους έφθασε η βροχή μέχρι τώρα και αν συνεχισθεί έτσι, προμηνύεται μια καλή χρονιά για τα υπόγεια νερά της Χίου.

Tο Πανεπιστήμιο Αιγαίου θεωρείται από τα πλέον αναπτυσσόμενα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα. Εκτός από τις τεσσερίς σχολές του και τα 17 τμήματα, μεταπτυχιακά προγράμματα Σπουδών κλπ. αξιόλογη είναι η δραστηρότητά του στην έρευνα. Συγχαρητήρια σε όλους τους συντελεστές της πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Pρόβλημα δημιουργήθηκε στη Χίο με τις Αθηναϊκές εφημερίδες. Η περιοπή ενός ακόμη δρομολογίου της Ολυμπιακής άφησε τη Χίο χωρίς εφημερίδες. Ετοι οι Χιώτες θα διαβάζουν τον Τύπο όπως την εποχή του 1960 που περίμεναν να φθάσει την επομένη με το πλοίο της γραμμής. Εκτός αν τον φέρουν απ' την... Σύμρην!!

Nέα πτέρυγα θα ανεγερθεί στο Νοσοκομείο Χίου όπως υποσχέθηκε η υφυπουργός κ. Τσούρη. Πιστεύουμε αυτό να γίνει γρήγορα όχι όπως το φράγμα στης Κόρφης το Γιούφιρι, ή τον περιφερειακό δρόμο της πόλης της Χίου. Με γιατρούς που θα επανδρωθεί ή θα μείνουν τα ντουβάρια και τα μηχανήματα, όπως ο τομογράφος σε αρχορία;

Pολλές δημοσιεύσεις στον χιώτικο Τύπο κάνει ο Δήμαρχος για το έργο του στο Δήμο. Βέβαια στο χωρί μας ελάχιστα πράγματα είδαμε και ακόμα πιο δυσάρεστα αναμένουμε με τα λύματα του

Ψακή. Φυσικά ουδεμία απάντηση πήραμε από το Δήμο και πολύ περισσότερο δεν ακούσαμε έστω και μια υπόσχεση ότι αυτή η αθλότητα κάποτε θα εκλειψει. Εμείς θα επανερχόμεθα συνεχώς για να μη νομίζουν μερικοί ότι επειδή αιωνιούν και δεν απαντούν το θέμα τελειώνει. Κουτόχορτο δεν τρώμε.

Οι μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονίας, όπως σ' όλα τα μέρη, έτσι και στη Χίο, ήταν σε δεύτερη "μοίρα" σε σχέση με το Πάσχα, για πολλούς και διάφορους λόγους. Δεν έπαιναν όμως νάντα μεγάλες γιορτές, ιδιαίτερα η Πρωτοχρονία. Από την όλη μέρα κιόλας των Χριστουγέννων άρχιζαν οι ετοιμασίες. Οι φούρνοι του Παράσχου και του Ρίτου, καθώς και οι μικροί στις γειτονιές, έμπαιναν σε δράση. Οι καπνοί και οι μυρωδιές από τους κουραμπιέδες τους "κουρκουμπίνιούς", τα φοινίκια, τα μασουράκια, τους μπακλαδάδες, έπινγαν το χωρί, και οι φωνές: Α! κάηκαν! Α! πολύ ωραία! αναστάτων τις γειτονιές.

Μέχρι το απόγευμα της παραμονής του Αι-Βασιλή ήταν οι ετοιμασίες έδιναν

Πρωτοχρονιά στο χωρί

κι έπαιρναν, για να 'ναι όλα έτοιμα το βράδυ. Η σπιτική πίτα με το νόμισμα στη μέση του τραπεζιού περίμενε το νοικοκύρη να την κόψει, για να δειξει τον τυχερό της χρονιάς. Με το σούρουπο ποι δρόμοι γέμιζαν παιδιά, με τις "τραμπούκες" και τα τουμπά που 'λεγαν τον Αι-Βασιλή. "Να τον πούμε," "Μας τον είπανε" ή "ελάτε", απαντούσαν οι νοικοκύρες και τα παιδιά αρχίζαν "Αρχηγονά κι αρχή χρονιά..." ή άλλον Αγιο Βασιλή, ανάλογα τι είχαν μάθει από τους πατεράδες τους. Γιατί μετά τις πολεμικές περιόδους του 1912-1916 και 1940-1944 έλε-

γαν τον παρακάτω Αι-Βασιλή, που τώρα πολλοί δεν έχουν ακούσει καθόλου: «Αγιος Βασίλης έρχεται / και είν' ανδρειωμένος / βαστά τουφέκι και σπαθί / και είν' αρματωμένος / και μια σμαριά γαλανή με σφαρέρες τρυπημένη / επάνω στο τουφέκι του την έχει απλωμένη...».

Δεν παράλειπαν να λένε μετά τον Αι-Βασιλή και επαινετικά τραγούδια ανάλογα με τη περίσταση. Έαν λ.χ. υπήρχε ξενητεμένος έλεγαν "Να 'μουν πετροκότσιφας με μια κερένια μύτη να 'φερνα το αγόρι σας απόψε μες το σπίτι".

ή "Εχεις το γιο το μονογιό Γιαννάκι τ' ονομά του σα ο' αξιώσιει ο θεός να δεις και τη χαρά του", κι άλλα πολλά για να ουγκινηθεί ο νοικοκύρης

και το φράγκο να γίνει διφαγκό ή πεντάρικο.

Φυσικά όλα τα σπίτια δεν άνοιγαν πάντοτε ή σ' ολούς και τότε αν η παρέα ήταν τολμηρή

έλεγε κανένα πειρατικό τραγούδι όπως το: "εδώ κοιμάται ο ράπανος με την ραπανοπούλα..." ή

"την κόρη σου την άσχημη βάλτην στο ζεμπίλι

και κρέμασέ την αψηλά

να μην την φάν' οι ψίλοι".

Αυτά γίνονταν την παραμονή της Πρωτοχρονιάς από παιδιά κύρια μέχρι 16 χρόνων. Την

επομένη είχαν σειρά οι μεγάλοι. Μετά την εκκλησία φτιαχνόταν η παρέα και ζεκυνόυσε για τα σπίτια, ένα τουμπί καμά "τραμπούκα", κανένα "παγιαύλι" και η χωρδιά έτοιμη. Τα σπίτια τους περίμεναν, ιδιαίτερα εκείνα που 'χαν "σφακτό". Άλλωστε και εκείνοι σ' αυτά θα πήγαιναν πρώτους ήταν γνωστά. Μετά τον Αι-Βασιλή τους περίμενε το τραπέζι στρωμένο, χοιρινό τραγαντό, ππικτή, λουκάνικα και κρασί άφθονο. Ευχές, αστεία γέλια, χαρά μέχρι το βράδυ, από το "Μάτσον" στου Ζωφού, στου Κοντογιάνη, στο "Βαγιανού", στο "Αλέξη" στου "Καλυμνιού", στα φράγκικα, σχεδόν απ' όλα τα σπίτια του χωριού περνούσε η παρέα μέχρι αργά τη νύχτα.

Ηταν τόσο ζεστές και χαρούμενες οι Πρωτοχρονιές εκείνες αν και φτωχές που 'λεγες να μη ξημερώσει ποτέ.

Χωρίς κακίες και προκαταλήψεις, χωρίς πονηριές, πάντα με ειλικρίνεια και καλούσην, όλοι τους διασκέδαζαν αγαπημένοι, ο ένας σκεπτόταν τους άλλους, και όλοι τον έναν. Τώρα πα αυτά σχεδόν έχεστηκαν και ανήκουν στα μακρυνό όμορφο παρελθόν. Σήμερα αν τύχεις Πρωτοχρονιά στο χωρί μπορεί να μην ακούσεις ούτε τον Αι-Βασιλή, γιατί ούτε και τα μικρά παιδιά πια πηγαίνουν στα σπίτια για να τον "πούνε". Φυσικά για τους μεγάλους και τις παρέες ούτε λόγος να γίνει!

Γ.Κ.

**αναγέννηση
ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥ**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥΣΝΩΝ

***
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Στέλιος Ν. Πανέρης, πρόεδρος Σ.Α.Β.
Νεμέας 5 - 166 73 ΒΟΥΛΑ
Τηλ./ Fax: 8955.949

***
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
το Δ.Σ. του Συλλόγου

***
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΧΙΟΥ:
Μ. Κράκαρης - Φ. Κοκκινάρης
Ελλην Κοντογιάνη - Κοκκινάκη

***
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Κώστας Αμπανούδης - Χαρολαμπος Κουλιάρης

***
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη του Συλλόγου

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΑΝΩΛΗ Α. ΚΡΑΚΑΡΗ
Διπλ. Μηχανολόγου - Μηχανικού Ε.Μ.Π.

Ηλεκτρομηχανολογικές Μελέτες
Εμπορία - Εγκατάσταση ειδών

- Θέρμανσης
- Ψύξης
- Κλιματισμού
- Ηλιακής Ενέργειας

ΚΑΝΑΛΑ 6
ΤΗΛ./ FAX: (0271) 43 641
(πλησίον Αγροτικής Τράπεζας)

Ο Δήμος Καμποχώρων τίμησε τον Φραγκούλη

Ο Δήμος Καμποχώρων τίμησε τον οργανοπαίκτη και ποιητή **Φραγκούλη Στακιά** σε μια εκδήλωση που έγινε στο Αναψυκτήριο στο Πευκάκι και παραβρέθηκαν πολλοί συγχωριανοί μας. Μάλιστα δυο συμπατριώτες μας, ο **Π. Μπουγδάνος** και ο **Π. Λαμπρινούδης** του δώρισαν ένα καινούργιο σύτι. Οποτε το "φραγκουλάκι" πήρε φωτιά και τους γλέντησε όλους μέχρι το πρωι. Μπράβο **Φραγκούλη**, πάντα τέτοια.

Πέθανε ο Νομάρχης Χιού Γ. Καλουτάς

Σε ηλικία 45 χρόνων πέθανε ξαφνικά ο Νομάρχης Χιού **Γ. Καλουτάς**. Είχε εκλεγεί δύο φορές Νομάρχης, δεν πρόλαβε όμως να ολοκληρώσει τη θητεία του. Η κηδεία του έγινε στη μητρόπολη της Χίου. Ο εκλιπών ήταν αγαπητός στους Χιώτες ανεξάρτητα της πολιτικής τοποθετησής του. Το έργο του θα το κρίνουν οι Χιώτες. Εκείνο όμως που ήταν διάφανο ήταν ο ακέραιος χαρακτήρας του και η εντιμότητά του στην διαχείριση του Δημόσιου χρήματος σε αντίθεση με άλλους.

Μη λησμονείτε τη συνδρομή σας

Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι του συλλόγου

Με την έκδοση της εφημερίδας μας, η οποία διανέμεται δωρεάν στα μέλη, ο Σύλλογος επιβαρύνεται κάθε φορά με ένα σεβαστό ποσό προκειμένου να καλύψει τα έξοδα εκπώσης, χαρτιού, διεκπεραίωσης και ταχυδρομείου.

Οπως καταλαβαίνετε, πέρα από την αγάπη και το ενδιαφέρον όλων μας, η συνέχιση της έκδοσης προϋποθέτει και την τακτοποίηση των συνδρομών, γι' αυτό παρακαλούμε να φροντίζετε πάντοτε να τακτοποιείτε τη συνδρομή σας με ταχυδρομική επιταγή στο γραφείο του Συλλόγου ή στα μέλη του Δ.Σ.

Ο αυλόγυρος της εκκλησίας του χωριού μας

Όλοι οι Βασιλειωνοίκοι έχουμε συνδέσει ένα μικρό κομμάτι της ζωής μας, με τον αυλόγυρο της Εκκλησίας του χωριού. Εκεί θα σταματήσουμε για λίγο μετά το τέλος της λειτουργίας για μια μικρή κουβέντα, για ένα καλωσόρισμα των ξενητεμένων.

Εκτός από αυτά όμως χρησίμευσε και για σχολείο, για λίγο διάστημα το 1953, μετά τους σεισμούς, αλλά και για παιδότοπος, κυρίως τις βροχερές μέρες του Χειμώνα.

Παρ' όλα αυτά όμως, πιστεύω, ότι ελάχιστοι θα είναι εκείνοι που θα γνωρίζουν τη λαογραφική της αξία.

Διαβάζοντας κανείς το βιβλίο της συμπατριώτισσάς μας Μαρίας Ξύδα "Βοτσαλωτές Αυλές της Χίου", μπορεί να παρατηρήσει ότι βοτσαλωτά δάπεδα αρχίζουμε να συναντάμε στην Ελλάδα κατά το τέλος του 17ου και αρχές του 18ου αιώνα, την εποχή που μπαίνουν οι βάσεις της Νεοελληνικής αρχιτεκτονικής.

Οι Γενοβέζοι πάλι έδωσαν μια άλλη ώφη στις βοτσαλωτές κατασκευές, και

κυρίως στην σύνθεσή των θεμάτων. Στη Χίο, η πρώτη υλή για τα βοτσαλωτά υπήρχε άφθονη, ασπρά βότσαλα από την Αγ. Φωτιά και Μαύρα από τα Μαύρα Βόλια ή την Μερικούντα.

Για κάθε θέμα υπάρχει και ειδική μήτρα (πατρόν) που σύμφωνα με αυτήν σχεδιάζεται πού θα μπουν άσπρα ή μαύρα βότσαλα, ανάλογα με το σχήμα.

Μαστόρους ειδικούς είχαμε στη Χίο από τα Θυμιανά και

το Νεχώρι κυρίως, αλλά την τέχνη την ήξεραν και Βροντοδύσσοι, καθώς και καλόγεροι που έφτιαξαν την αυλή του Αγ. Κωνσταντίνου.

Κατασκευαστής της αυλής στην Εκκλησία του χωριού είναι ο Αντώνης Γούλας ή Τάκος από τα Θυμιανά, που μάζι με τον πατέρα του έχει φτιάξει πολλές αυλές, όπως της Αγιοδεκτηνής, της Στρατιδενας, του Στάγκαλα, του Βίττη κλπ. Επίσης μια επισκευή έχει γίνει γύ-

ρω στα 1958 από τους Κουλουρούδη - Στρατή και Φραγκάκη Γιώργο (Αλέξη), οι οποίοι επιδιόρθωναν και τα παράθυρα με τα Vitro από την Νοτινή πλευρά που αποτελούν άλλο λαογραφικό στοιχείο από την Εκκλησία και για τα οποία θα γράψουμε σε άλλο φύλλο.

Έχουμε με λίγα λόγια ένα σπουδαίο λαογραφικό θησαυρό στο χωριό που πρεπει να τον προφυλάξουμε με προσοχή.

Γ.Α.Ζ.

To Δ.Σ. το Συλλόγου

Πρόεδρος:	
Στέλιος Πανέτης	8955.949
Αντιπρόεδρος	
Ιωάννης Κουλουρούδης	9426.560
Γενικός Γραμματέας:	
Χρόνη-Θρουβάλα Χρυσούλα	6017.963
Ταιμάς:	
Σεούλια Στραθοβάδη	9320.067
Μέλη:	
Αμανούντης Παντελής	6546.514
Βλαχάκη Αγγελική	2825.967
Φετούσης Νικόλαος	6534.893
Φετούσης Ανδρέας	8025.405
Κοκκινού Αγγελική	22816.019
Μιχαηλίδην Μαίην	8025.593
Επίτιμος πρόεδρος	
Νικόλαος Θρουβάλας	8029.741

PANACYM

ΕΜΠΟΡΙΟ & SERVICE ΟΡΓΑΝΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

- ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ - ΠΟΛΥΓΟΡΓΑΝΑ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ & ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ
- ΠΟΔΗΛΑΤΑ, STEPPERS, ΚΟΠΙΗΛΑΤΙΚΑ
- ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΔΑΠΕΔΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ
- ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΑ ΒΗΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΙΣΙΝΑ
- ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ

PANACYM - Μάνος Ι. Καρασούλης
Μικράς Ασίας 12 - Νέα Ερυθραί - 14 71 Αθήνα
Τηλ. / Fax: 807 5524 - κιν. 093 56 4064

